

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 2. marca 2023 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Justičná spolupráca v trestných veciach – Smernica 2014/41/EÚ – Európsky vyšetrovací príkaz – Článok 1 ods. 1 – Pojem ‚justičný orgán‘ – Článok 2 písm. c) – Pojem ‚vydávajúci orgán‘ – Príkaz vydaný daňovým orgánom bez potvrdenia sudcom alebo prokurátorom – Daňový orgán, ktorý na seba preberá práva a povinnosti prokuratúry v rámci daňového vyšetrovania v trestnom konaní“

Vo veci C-16/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberlandesgericht Graz (Vyšší krajský súd Graz, Rakúsko) z 21. decembra 2021 a doručený Súdnemu dvoru 6. januára 2022, ktorý súvisí s konaním týkajúcim sa uznania a výkonu európskeho vyšetrovacieho príkazu, ktorý sa vzťahuje na:

MS,

za účasti:

Staatsanwaltschaft Graz,

Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Düsseldorf,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka tretej komory K. Jürimäe (spravodajkyňa), sudcovia M. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen a M. Gavalec,

generálny advokát: J. Richard de la Tour,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré preložili:

– MS, v zastúpení: J. Herbst, Rechtsanwalt,

* Jazyk konania: nemčina.

- rakúska vláda, v zastúpení: A. Posch, J. Schmoll a M.-T. Rappersberger, splnomocnení zástupcovia,
- nemecká vláda, v zastúpení: J. Möller, P. Busche, M. Hellmann a D. Klebs, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: S. Grünheid a M. Wasmeier, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 ods. 1 prvého pododseku a článku 2 písm. c) bodu i) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 130, 2014, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci žiadosti, aby sa v Rakúsku vykonal európsky vyšetrovací príkaz, ktorý vydal Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Düsseldorf (Daňový úrad pre daňové trestné veci a daňové vyšetrovanie Düsseldorf, Nemecko) (ďalej len „Daňový úrad pre daňové trestné veci a daňové vyšetrovanie Düsseldorf“) a ktorý sa týka MS.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 5 až 8 smernice 2014/41 znejú takto:
 - „(5) ... je zrejmé, že existujúci rámec zabezpečovania dôkazov je príliš neucelený a zložitý. Preto je potrebný nový prístup.
 - (6) V Štokholmskom programe prijatom Európskou radou 10. a 11. decembra 2009 Európska rada zvažila, že by sa malo pokračovať v tvorbe komplexného systému na získavanie dôkazov v prípadoch s cezhraničným rozmerom na základe zásady vzájomného uznávania. Európska rada uviedla, že existujúce nástroje v tejto oblasti predstavujú neucelený režim a je potrebný nový prístup založený na zásade vzájomného uznávania, ale aj zohľadnení pružnosti tradičného systému vzájomnej právnej pomoci. Európska rada preto vyzvala na vytvorenie komplexného systému, ktorým by sa nahradili všetky súčasné nástroje v tejto oblasti vrátane rámcového rozhodnutia [Rady] 2008/978/SVV [z 18. decembra 2008 o európskom príkaze na zabezpečenie dôkazov na účely získavania predmetov, dokumentov a údajov na použitie v konaniach v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 350, 2008, s. 72)] a ktorý by sa podľa možnosti vzťahoval na všetky druhy dôkazov, obsahoval lehoty na vykonanie a čo najviac obmedzil dôvody odmietnutia.

- (7) Tento nový prístup sa zakladá na jedinom nástroji s názvom európsky vyšetrovací príkaz (ďalej len ‚EVP‘). EVP sa má vydávať na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v štáte vykonávajúcim EVP (ďalej len ‚vykonávajúci štát‘) s cieľom zabezpečiť dôkazy. To zahŕňa aj získavanie dôkazov, ktoré sa už nachádzajú v držbe vykonávajúceho orgánu.
- (8) EVP by mal mať horizontálnu pôsobnosť, a preto by sa mal uplatňovať na všetky vyšetrovacie opatrenia, ktorých cieľom je získanie dôkazov. ...“
- 4 Článok 1 tejto smernice s názvom „Európsky vyšetrovací príkaz a povinnosť vykonať ho“ vo svojom odseku 1 prvom pododseku stanovuje:
- „Európsky vyšetrovací príkaz (EVP) je justičné rozhodnutie, ktoré vydal alebo overil [alebo potvrdil – *neoficiálny preklad*] justičný orgán členského štátu (ďalej len ‚vydávajúci štát‘) na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v inom členskom štáte (ďalej len ‚vykonávajúci štát‘) s cieľom získať dôkazy v súlade s touto smernicou.“
- 5 Podľa článku 2 uvedenej smernice s názvom „Vymedzenie pojmov“:
- „Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:
- ...
- c) ‚vydávajúci orgán‘ je:
- i) sudca, súd, vyšetrojúci sudca alebo prokurátor príslušný konať v dotknutej veci, alebo
 - ii) akýkoľvek iný príslušný orgán určený vydávajúcim štátom, ktorý v príslušnej veci plní funkciu vyšetrovacieho orgánu v trestnom konaní a má v súlade s vnútroštátnym právnym poriadkom právomoc nariadiť zabezpečenie dôkazov. Okrem toho predtým, ako sa EVP zašle vykonávajúcemu orgánu, a po preskúmaní, či spĺňa podmienky na vydanie EVP podľa tejto smernice, a to najmä podmienky stanovené v článku 6 ods. 1, [potvrdí] ho sudca, súd, vyšetrojúci sudca alebo prokurátor vo vydávajúcom štáte. Ak EVP overil justičný orgán, možno na účely zaslania EVP považovať aj tento orgán za vydávajúci orgán;
- ...“
- 6 Článok 4 tejto smernice, nazvaný „Druhy konaní, pre ktoré sa môže vydať EVP“, stanovuje:
- „EVP sa môže vydať:
- a) v súvislosti s trestným konaním, ktoré začal justičný orgán alebo ktoré sa pred ním môže začať pre trestný čin podľa vnútroštátneho právneho poriadku vydávajúceho štátu;
 - b) v konaniach, ktoré správne orgány začali vo vzťahu ku skutkom, ktoré sú trestné podľa vnútroštátneho právneho poriadku vydávajúceho štátu z dôvodu porušenia právnych predpisov, a v prípade rozhodnutia, ktoré môže viesť ku konaniu pred súdom príslušným najmä v trestných veciach;

- c) v konaniach, ktoré justičné orgány začali pre skutky, ktoré sú trestné podľa vnútroštátneho právneho poriadku vydávajúceho štátu z dôvodu porušenia právnych predpisov, ak rozhodnutie v tomto konaní môže viesť ku konaniu pred súdom príslušným najmä v trestných veciach, a
- d) v súvislosti s konaniami uvedenými v písmenách a), b) a c), ktoré súvisia s trestnými činmi alebo porušeniami právnych predpisov, za ktoré môže byť právnická osoba zodpovedná alebo trestaná vo vydávajúcom štáte.“
- 7 Článok 33 smernice 2014/41 s názvom „Oznámenia“ vo svojich odsekoch 1 a 2 stanovuje:
- „1. Do 22. mája 2017 každý členský štát oznámi [Európskej k]omisii:
- a) orgán alebo orgány, ktoré sú v súlade s jeho vnútroštátnym právnym poriadkom príslušné podľa článku 2 písm. c) a d), keď je tento členský štát vydávajúcim štátom alebo vykonávajúcim štátom;
- ...
2. Každý členský štát môže tiež poskytnúť Komisii zoznam potrebných písomností, ktoré by požadoval podľa článku 22 ods. 4“
- 8 Formulár týkajúci sa EVP, ktorý je uvedený v prílohe A k tejto smernici, obsahuje okrem iného oddiel K, v ktorom musí byť uvedený okrem iného typ orgánu, ktorý EVP vydal, to znamená justičný orgán alebo akýkoľvek iný príslušný orgán, tak ako je tento vymedzený právom vydávajúceho štátu. Tento formulár obsahuje aj oddiel L, v ktorom sa v prípade potreby musia uviesť kontaktné údaje justičného orgánu, ktorý EVP potvrdil.

Nemecké právo

- 9 V oznamovacom liste Stáleho zastúpenia Spolkovej republiky Nemecko pri Európskej únii zo 14. marca 2017 tento členský štát v súlade s článkom 33 ods. 1 a 2 smernice 2014/41 uviedol:
- „V závislosti od uplatniteľných pravidiel právomoci spolkových krajín môžu byť v Nemecku vydávajúcimi a vykonávacími orgánmi po prvé všetky justičné orgány, a teda najmä Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof [Generálny prokurátor pri Spolkovom súde (Nemecko)], prokuratúry, generálne prokuratúry a Zentrale Stelle in Ludwigsburg [Ústredný vyšetrovací úrad ministerstiev spravodlivosti spolkových krajín pre trestné činy národného socializmu so sídlom v Ludwigsburgu (Nemecko)], ako aj všetky sudy s právomocou v trestných veciach.
- Po druhé môžu byť vydávajúcimi a vykonávacími orgánmi aj správne orgány, ktoré majú na základe nemeckého práva právomoc v oblasti stíhania a postihovania správnych deliktov.
- Pokiaľ ide o žiadosti, ktoré nemecké správne orgány zasielajú inému členskému štátu Únie, v súlade s článkom 2 písm. c) [smernice 2014/41] je stanovené, že tieto žiadosti musia byť v zásade potvrdené prokuratúrou pri krajinskom súde, v obvode ktorého má správny orgán sídlo. Odchyľne od vyššie uvedeného môžu spolkové krajiny priznať právomoc na toto potvrdzovanie súdu alebo si môžu odchyľne upraviť územnú právomoc prokuratúry poverenej potvrdzovaním...
- Žiadosti pochádzajúce od nemeckých daňových orgánov, ktoré na základe § 386 ods. 2 Abgabenordnung [nemecký Daňový zákonník, v znení uverejnenom 1. októbra 2002 (BGBl. 2002 I,

s. 3866; BGBl. 2003 I, s. 61)] samostatne vedú trestné vyšetovanie, nemusia byť potvrdené justičným orgánom alebo súdom. V takomto prípade na základe § 399 ods. 1 nemeckého Daňového zákonníka v spojení s § 77 ods. 1 [Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (nemecký zákon o medzinárodnej právnej pomoci v trestných veciach), v znení uverejnenom 27. júna 1994 (BGBl. 1994 I, s. 1537)], na seba daňové orgány preberajú práva a povinnosti prokuratúry, a teda ony samotné konajú ako justičný orgán v zmysle článku 2 písm. c) [smernice 2014/41].“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 10 Daňový úrad pre daňové trestné veci Düsseldorf vedie proti MS vyšetovanie vo veci daňového podvodu. Táto osoba je ako konateľka spoločnosti s ručením obmedzeným podozrivá z toho, že v období od roku 2015 do februára 2020 nepriznala obraty dosiahnuté prevádzkou nevestinca, pričom toto nepriznanie má daňové dôsledky v sume približne 1,6 milióna eur.
- 11 Na účely tohto vyšetovania vydal tento daňový úrad európsky vyšetovací príkaz, ktorý zaslal 23. júla 2020 na Staatsanwaltschaft Graz (prokuratúra Graz, Rakúsko). Týmto príkazom uvedený daňový úrad požiadal prokuratúru Graz o to, aby od banky so sídlom v Rakúsku získala dokumenty týkajúce sa dvoch bankových účtov otvorených v mene MS, pokiaľ ide o obdobie od 1. januára 2015 do 28. februára 2020.
- 12 V oddiele K uvedeného príkazu bolo uvedené, že tento príkaz vydal „justičný orgán“. V dôsledku toho príslušný daňový úrad nevyplnil oddiel L tohto príkazu, v ktorom v prípade, že došlo k potvrdeniu tohto príkazu justičným orgánom, musia byť uvedené kontaktné údaje tohto orgánu.
- 13 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že podľa Strafprozessordnung (rakúsky Trestný poriadok) môže byť banka povinná poskytnúť informácie o bankových účtoch a predložiť dokumenty týkajúce sa týchto účtov len na základe vyšetrovacieho opatrenia, ktoré musí byť nariadené prokuratúrou na základe súdneho povolenia.
- 14 Uznesením, ktoré bolo vydané 5. augusta 2020 na žiadosť prokuratúry Graz, Haft- und Rechtsschutzrichterin (sudkyňa pre väzbu a súdnu ochranu) na Landesgericht für Strafsachen Graz (Krajinský súd Graz rozhodujúci v trestných veciach, Rakúsko) povolila výkon európskeho vyšetrovacieho príkazu uvedeného v bode 11 tohto rozsudku. Dňa 7. augusta 2020 nariadila prokuratúra Graz výkon požadovaného opatrenia.
- 15 MS podala proti uzneseniu z 5. augusta 2020 opravný prostriedok na Oberlandesgericht Graz (Vyšší krajinský súd Graz, Rakúsko), ktorý je vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. Pred týmto súdom MS tvrdí, že Daňový úrad pre daňové trestné veci Düsseldorf nie je ani „justičným orgánom“ v zmysle článku 1 ods. 1 smernice 2014/41, ani „vydávajúcim orgánom“ v zmysle článku 2 písm. c) tejto smernice. Tento daňový úrad tak podľa jej názoru nemá právomoc na vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu.
- 16 Vnútroštátny súd zdôrazňuje, že má rozhodnúť o zákonnosti výkonu európskeho vyšetrovacieho príkazu vydaného Úradom pre daňové trestné veci Düsseldorf. Spresňuje, že tento príkaz nebol potvrdený justičným orgánom, tak ako to stanovuje článok 2 písm. c) bod ii) smernice 2014/41 v prípade, že je vydávajúcim orgánom iný orgán než sudca, súd, vyšetrujúci sudca alebo prokurátor príslušný konať v dotknutej veci. Je tak potrebné rozhodnúť, či daňový orgán, ktorý je

vo vzťahu k určitým trestným činom oprávnený podľa nemeckého práva prevziať na seba práva a povinnosti prokuratúry, možno považovať za „justičný orgán“ v zmysle článku 1 ods. 1 tejto smernice a „prokurátora“ v zmysle článku 2 písm. c) bodu i) uvedenej smernice.

- 17 Podľa názoru tohto súdu tvrdenia založené na znení a dôvode existencie týchto ustanovení, tak ako Súdny dvor poskytol ich výklad v rozsudku z 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Sfalšované prevodné príkazy) (C-584/19, EU:C:2020:1002), a generálny advokát Campos Sánchez-Bordona v návrhoch, ktoré predniesol vo veci Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Münster (C-66/20, EU:C:2021:200), bránia tomu, aby sa daňový úrad považoval za uvedené subjekty.
- 18 Uvedený súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že inštitucionálne postavenie daňového orgánu, ktorý nie je uvedený v zozname justičných orgánov uvedenom v článku 2 písm. c) bode i) smernice 2014/41 ako vydávajúci orgán, sa výrazne odlišuje od postavenia prokuratúry, ktorá v tomto zozname je uvedená.
- 19 Na rozdiel od prokuratúry je tak daňový orgán správnym orgánom, ktorý je súčasťou organizácie výkonnej moci a ktorý má právomoc v daňovej oblasti a je začlenený do hierarchickej štruktúry nemeckého ministerstva financií bez toho, aby mal akúkoľvek samostatnosť, nezávislosť a slobodu konania. Tomuto orgánu bola zverená právomoc samostatne viesť trestné vyšetrowanie iba vo vzťahu k určitým konkrétnym trestným činom, a to len dovedy, kým sám nerozhodne o postúpení takejto veci prokuratúre alebo kým prokuratúra nerozhodne o tom, že sa jej uvedená vec postupuje, čo je možné kedykoľvek a bez osobitného dôvodu. V prípade, že vyšetrowanie vedie prokuratúra, má daňový orgán len tie isté práva a povinnosti, ako sú práva a povinnosti priznané policajným orgánom. V prípade, že daňový orgán samostatne vedie vyšetrowanie, tento na seba len „preberá“ práva a povinnosti prináležiace prokurátorovi v rámci trestného vyšetrowania, pričom samotný tento orgán tieto práva a povinnosti nemá.
- 20 Naopak inštitucionálne postavenie prokuratúry sa vyznačuje tým, že prokuratúra koná pred súdmi ako garant zákonnosti, skutočne sa podieľa na výkone spravodlivosti a slúži všeobecnému záujmu na dodržiavaní zákona.
- 21 Vnútroštátny súd však pripúšťa, že tiež je možné usudzovať, že daňový orgán sa tým, že na seba preberá práva a povinnosti prokuratúry, považuje za „justičný orgán“ a „vydávajúci orgán“ v zmysle článku 1 ods. 1 a článku 2 písm. c) bodu i) smernice 2014/41.
- 22 Z rozsudku z 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Sfalšované prevodné príkazy) (C-584/19, EU:C:2020:1002, body 51 a 56 až 73), totiž vyplýva, že jediná podmienka na účely kvalifikácie subjektu uvedeného v článku 2 písm. c) bode i) smernice 2014/41 ako „vydávajúceho orgánu“ sa týka jeho právomoci v predmetnej veci a toho, že bol európsky vyšetrowací príkaz vydaný pri dodržaní záruk stanovených touto smernicou.
- 23 Za týchto okolností Oberlandesgericht Graz (Vyšší krajský súd Graz) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Majú sa článok 1 ods. 1 prvá veta a článok 2 písm. c) bod i) [smernice 2014/41] vykladať tak, že za ‚[súdny] orgán‘ a ‚vydávajúci orgán‘ v zmysle týchto ustanovení sa má považovať aj nemecký Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung (Daňový úrad pre daňové trestné veci a daňové vyšetrowanie), ktorý je podľa vnútroštátnej právnej úpravy vo vzťahu k určitým trestným činom oprávnený na seba prebrať práva a povinnosti prokuratúry?“

O prejudiciálnej otázke

- 24 Svojou jedinou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 1 ods. 1 prvý pododsek a článok 2 písm. c) bod i) smernice 2014/41 majú vykladať v tom zmysle, že daňový orgán členského štátu, ktorý je pritom súčasťou organizácie výkonnej moci tohto štátu, v súlade s vnútroštátnym právom samostatne vedie daňové vyšetrovanie v trestnom konaní namiesto prokuratúry, s tým, že na seba preberá práva a povinnosti, ktoré prináležia prokuratúre, možno kvalifikovať ako „justičný orgán“ a „vydávajúci orgán“ v zmysle niektorého z uvedených ustanovení.
- 25 Na účely výkladu týchto ustanovení je potrebné zohľadniť nielen ich znenie, ale aj ich kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej sú súčasťou [pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Sfalšované prevodné príkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, bod 49 citovanú judikatúru].
- 26 V prvom rade, pokiaľ ide o doslovný výklad, treba pripomenúť, že článok 1 ods. 1 prvý pododsek smernice 2014/41 vymedzuje európsky vyšetrovací príkaz ako justičné rozhodnutie, ktoré vydal alebo potvrdil justičný orgán členského štátu na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v inom členskom štáte s cieľom získať dôkazy v súlade s touto smernicou.
- 27 Pojem „justičný orgán“, ktorý je použitý v tomto ustanovení, nie je vymedzený. Uvedené ustanovenie je tak potrebné vykladať v spojení s ostatnými ustanoveniami smernice 2014/41, a predovšetkým s jej článkom 2 písm. c).
- 28 Toto posledné uvedené ustanovenie vymedzuje, čo treba na účely tejto smernice rozumieť pod pojmom „vydávajúci orgán“. Podľa článku 2 písm. c) bodu i) uvedenej smernice je tak vydávajúcim orgánom „sudca, súd, vyšetrojúci sudca alebo prokurátor príslušný konať v dotknutej veci“. Podľa článku 2 písm. c) bodu ii) tejto smernice je vydávajúcim orgánom aj „akýkoľvek iný príslušný orgán určený vydávajúcim štátom, ktorý v príslušnej veci plní funkciu vyšetrovacieho orgánu v trestnom konaní a má v súlade s vnútroštátnym právnym poriadkom právomoc nariadiť zabezpečenie dôkazov“. Z tohto posledného uvedeného ustanovenia okrem toho vyplýva, že v prípade, že je európsky vyšetrovací príkaz vydaný takýmto „iným orgánom“, musí ho pred zaslaním vykonávajúcemu orgánu potvrdiť justičný orgán, a to konkrétne sudca, súd, vyšetrojúci sudca alebo prokurátor vo vydávajúcom štáte.
- 29 Z jasného znenia článku 2 písm. c) smernice 2014/41 tak vyplýva, že tento článok rozlišuje medzi dvomi kategóriami vydávajúcich orgánov, ktoré sú uvedené v jeho bodoch i) a ii).
- 30 Článok 2 písm. c) bod i) tejto smernice tak výslovne označuje za „vydávajúce orgány“ sudcov, súdy, vyšetrojúcich sudcov alebo prokurátorov pod jedinou podmienkou, ktorou je, že sú príslušní konať v dotknutej veci [pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Sfalšované prevodné príkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, body 50 a 51].
- 31 Tieto štyri orgány majú spoločnú vlastnosť, ktorou je, že všetky sa môžu podieľať na výkone spravodlivosti [pozri analogicky rozsudok z 27. mája 2019, OG et PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 60]. Napokon v súlade s týmto posúdením sú, tak ako vyplýva z článku 2 písm. c) bodu ii) smernice 2014/41, kvalifikované ako „justičné orgány“ v zmysle tejto smernice.

- 32 Okrem toho tak ako vyplýva zo samotného znenia článku 2 písm. c) bodu i) smernice 2014/41, predovšetkým z použitia priradovacej spojky „alebo“, toto ustanovenie obsahuje taxatívny výpočet týchto štyroch orgánov.
- 33 Tento výklad potvrdzuje aj článok 2 písm. c) bod ii) tejto smernice, ktorý stanovuje, že do pojmu „vydávajúci orgán“ patrí aj druhá kategória orgánov. Táto kategória zahŕňa akýkoľvek „iný“ orgán, než sú orgány uvedené v článku 2 písm. c) bode i) uvedenej smernice, a to pod podmienkou, že takýto orgán je príslušný plniť funkciu vyšetrovacieho orgánu v trestnom konaní [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. decembra 2021, Specializirana prokuratura (Údaje o prenose dát a polohe), C-724/19, EU:C:2021:1020, bod 29]. Európsky vyšetrovací príkaz, ktorý bol vydaný takýmto orgánom, musí byť pred jeho zaslaním vykonávajúcemu orgánu potvrdený „justičným orgánom“, ktorý patrí do článku 2 písm. c) bodu i) tejto smernice.
- 34 V dôsledku toho z odkazu na „akýkoľvek iný orgán“, uvedeného v článku 2 písm. c) bode ii) smernice 2014/41, jasne vyplýva, že akýkoľvek orgán, ktorý nie je sudcom, súdom, vyšetrovajúcim sudcom alebo prokurátorom, uvedenými v článku 2 písm. c) bode i) tejto smernice, sa musí preskúmať z hľadiska článku 2 písm. c) bodu ii) uvedenej smernice. Orgán, ktorý nie je justičným orgánom, ako napríklad správny orgán, preto môže patriť do pojmu „vydávajúci orgán“ v zmysle článku 2 písm. c) bodu ii) smernice 2014/41 za podmienok pripomenutých v bode 33 tohto rozsudku.
- 35 Z uvedeného vyplýva, že v článku 2 písm. c) tejto smernice sa v jej bodoch i) a ii) odzrkadľuje rozlišovanie medzi súdnou mocou a výkonnou mocou, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou zásady oddelenia mocí, ktorou sa vyznačuje fungovanie právneho štátu. Pod justičnými orgánmi sa spravidla rozumejú orgány, ktoré sa podieľajú na výkone spravodlivosti, najmä na rozdiel od správnych orgánov, ktoré sú súčasťou výkonnej moci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. novembra 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, bod 35).
- 36 Z vyššie uvedeného vyplýva, že článok 2 písm. c) smernice 2014/41 vzhľadom na svoje znenie rozlišuje medzi dvomi kategóriami vydávajúcich orgánov, ktoré sa navzájom vylučujú. Postavenie každého orgánu, ktorý nie je výslovne uvedený v rámci výpočtu uvedeného v bode i) tohto ustanovenia, musí byť preskúmané na základe jeho bodu ii).
- 37 Daňové orgány členských štátov pritom medzi orgánmi, ktoré sú takto taxatívne vymenované v bode i) daného ustanovenia, nie sú uvedené. Preto ich treba považovať za vydávajúce orgány v zmysle článku 2 písm. c) bodu ii) tejto smernice, a to za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v tomto ustanovení.
- 38 V druhom rade aj kontext, do ktorého patrí článok 2 písm. c) smernice 2014/41, a cieľ tejto smernice potvrdzujú doslovný výklad tohto ustanovenia uvedený v bode 36 tohto rozsudku.
- 39 Pokiaľ totiž ide o kontextuálny výklad, treba po prvé poznamenať, že článok 4 smernice 2014/41, ktorý stanovuje druhy konaní, vo vzťahu ku ktorým je možné vydať európsky vyšetrovací príkaz, identifikuje na tomto základe tak konania začaté „justičným orgánom“, ako aj konania začaté „správnymi orgánmi“. Tento článok tak potvrdzuje relevantnosť rozlišovania medzi týmito dvomi druhmi orgánov v právnom rámci zavedenom touto smernicou, konkrétne v jej článku 2 písm. c).
- 40 Po druhé zo znenia všetkých ustanovení uvedených v článku 1 ods. 1 prvom pododseku a článku 2 písm. c) smernice 2014/41 vyplýva, že vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu, ktorý je justičným rozhodnutím, si v každom prípade vyžaduje zásah justičného orgánu. Takéto

rozhodnutie totiž musí byť buď vydané samotným takýmto orgánom alebo ním musí byť potvrdené v prípade, že bolo vydané „iným orgánom“ v zmysle článku 2 písm. c) bodu ii) tejto smernice.

- 41 Rovnako ako znenie týchto ustanovení, aj ich kontext vedie k jasnému rozlišovaniu medzi justičnými orgánmi a inými orgánmi, ktoré môžu vydať európsky vyšetrovací príkaz.
- 42 Pokiaľ ide o cieľ smernice 2014/41, treba pripomenúť, že táto smernica, tak ako vyplýva z jej odôvodnení 5 až 8, má za cieľ nahradiť neucelený a zložitý rámec, ktorý až do prijatia uvedenej smernice existoval v oblasti získavania dôkazov v trestných veciach s cezhraničným rozmerom, a prostredníctvom zavedenia zjednodušeného a efektívnejšieho systému založeného na jedinom nástroji nazvanom „európsky vyšetrovací príkaz“ sa snaží zjednodušiť a urýchliť justičnú spoluprácu s cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľa vytýčeného pre Úniu stať sa priestorom slobody, bezpečnosti a práva založeným na vysokom stupni dôvery, ktorá má existovať medzi členskými štátmi [rozsudok zo 16. decembra 2021, Specializirana prokuratura (Údaje o prenose dát a polohe), C-724/19, EU:C:2021:1020, bod 36, ako aj citovaná judikatúra].
- 43 V tejto súvislosti platí, že cieľ týkajúci sa zjednodušenej a efektívnej spolupráce medzi členskými štátmi si vyžaduje jednoduchú a jednoznačnú identifikáciu orgánu, ktorý vydal európsky vyšetrovací príkaz, s cieľom posúdiť, či takéto rozhodnutie musí byť potvrdené justičným orgánom na základe článku 2 písm. c) bodu ii) smernice 2014/41 alebo nie. Výklad zvolený v bode 36 tohto rozsudku, podľa ktorého sa dané dve kategórie vydávajúcich orgánov v zmysle článku 2 písm. c) tejto smernice navzájom vylučujú, umožňuje tento cieľ dosiahnuť, keďže je takej povahy, že umožňuje jednoznačne posúdiť, či vydávajúcí orgán patrí do bodu i) alebo bodu ii) tohto ustanovenia.
- 44 Z vyššie uvedeného vyplýva, že tak znenie článku 2 písm. c) smernice 2014/41, ako aj kontext, do ktorého toto ustanovenie patrí, a cieľ sledovaný touto smernicou bránia funkčnému výkladu uvádzanému rakúskou a nemeckou vládou, podľa ktorého v prípade, že na základe vnútroštátneho práva daňový orgán preberá práva a povinnosti prináležiace prokurátorovi, tento orgán sa musí považovať za prokurátora, a teda musí byť kvalifikovaný ako „vydávajúcí orgán“ v zmysle článku 2 písm. c) bodu i) uvedenej smernice.
- 45 Tento výklad by totiž mal za dôsledok to, že by daňový orgán v závislosti od právneho rámca, v ktorom vykonáva svoje právomoci, patril medzi vydávajúce orgány uvedené buď v článku 2 písm. c) bode i) smernice 2014/41, alebo v jej článku 2 písm. c) bode ii). Okrem toho by uvedený výklad stieral jasný rozdiel, ktorý táto smernica stanovuje medzi justičnými orgánmi a správnyimi orgánmi. Ďalším jeho dôsledkom by bolo to, že v prípade, že takýto orgán patrí do prvého z týchto ustanovení, by umožňoval vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu daňovým orgánom, ktorý je súčasťou organizácie výkonnej moci, bez akéhokoľvek zásahu justičného orgánu. Zvolenie takéhoto prístupu by tak bolo zdrojom právnej neistoty a mohlo by skomplikovať systém vykonávania európskeho vyšetrovacieho príkazu, a tým aj ohroziť zavedenie zjednodušeného a efektívneho systému spolupráce medzi členskými štátmi v trestných veciach.
- 46 S ohľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 1 prvý pododsek a článok 2 písm. c) bod i) smernice 2014/41 sa majú vykladať v tom zmysle, že:
 - daňový orgán členského štátu, ktorý je pritom súčasťou organizácie výkonnej moci tohto štátu, v súlade s vnútroštátnym právom samostatne vedie daňové vyšetrovanie v trestnom konaní

namiesto prokuratúry, s tým, že na seba preberá práva a povinnosti, ktoré prináležia prokuratúre, nemožno kvalifikovať ako „justičný orgán“ a „vydávajúci orgán“ v zmysle niektorého z týchto ustanovení,

- takýto správny orgán naopak môže patriť do pojmu „vydávajúci orgán“ v zmysle článku 2 písm. c) bodu ii) uvedenej smernice, za predpokladu, že sú dodržané podmienky uvedené v tomto ustanovení.

O trovách

- 47 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 1 ods. 1 prvý pododsek a článok 2 písm. c) bod i) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

- **daňový orgán členského štátu, ktorý je pritom súčasťou organizácie výkonnej moci tohto štátu, v súlade s vnútroštátnym právom samostatne vedie daňové vyšetrovanie v trestnom konaní namiesto prokuratúry, s tým, že na seba preberá práva a povinnosti, ktoré prináležia prokuratúre, nemožno kvalifikovať ako „justičný orgán“ a „vydávajúci orgán“ v zmysle niektorého z týchto ustanovení,**
- **takýto správny orgán naopak môže patriť do pojmu „vydávajúci orgán“ v zmysle článku 2 písm. c) bodu ii) uvedenej smernice, za predpokladu, že sú dodržané podmienky uvedené v tomto ustanovení.**

Podpisy